

ACİLİN KANAYAN YARALARI YİNE YER YOK, NEDEN?

Doç. Dr. Ethem ACAR
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Tıp Fakültesi, Acil Servisi

ACİL SERVİS

- Ani gelişen hastalık, kaza, yaralanma ve benzeri beklenmeyen durumlarda oluşan hastanın, sakatlık ya da ölümden korunması amacıyla görevli sağlık personeli tarafından tıbbi araç ve gereç desteği ile değerlendirilmesi, tanısının konulması, tıbbi müdahale ve tedavisinin yapılması için yataklı sağlık tesislerinde oluşturulan özellikli birimlerdir.

- Yataklı Sağlık Tesislerinde Acil Servis Hizmetlerinin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Tebliğ. 16 Ekim 2009 CUMA, **Resmî Gazete**, Sayı : 27378

ACİL SERVİS

- 24 saat hasta kabul eden, can kaybına yol açabilecek hastalık ve patolojik durumların tedavisinin bir an önce yapıldığı yer.

ACİL SERVİS

- Nüfusunun üzerinde hasta

Ülke	Nüfus	AS başvuru sayısı
ABD	300 milyon	120 milyon
Türkiye	76 milyon	92 milyon
İngiltere	50 milyon	20 milyon

ACİL SERVİS

- Bir gün mutlaka, muhtemelen çok yakında...

World Health
Organization

Country without the concept of polyclinic

Turkey

Government of Turkey closed down polyclinics proving that they are useless. All the patients will be treated in the emergencies

ACİL SERVİSTE KANAYAN YARALAR

❖ Yöneticiler

- ✓ Acil servisi bilmeyen yöneticiler

❖ Hastalar

- ✓ İnsanlar çılgınlık düzeyinde acil servisi kullanıyor
- ✓ Sıra beklemek istemiyor
- ✓ Gündüz herkesin işi var
- ✓ Milletimiz iğnesiz, serumsuz iyileşmez
- ✓ Rapor beklentileri

ACİL SERVİSTE KANAYAN YARALAR

- ❖ Hekim-ATU
 - ✓ Artık kimse klinisyen olmak istemiyor!
 - ✓ Nöbetler ağır
 - ✓ Güvenlik yok
 - ✓ Döner sermaye az
 - ✓ ATU olduktan sonra bir cazibesi yok
 - ✓ ATU'lar mesai kaydırma adı altında istendiği gibi çalıştırılıyor
 - ✓ Hekim hastanın kölesi

ACİL SERVİSTE KANAYAN YARALAR

❖ Şiddet

❖ Konsültasyon

Yer yok

- ✓ Konsültasyonlarda gecikmeler
- ✓ Gereksiz istekler
- ✓ Bilimsel uzlaşma problemleri
- ✓ Acili arka bahçe görme anlayışı
- ✓ Topu taca atma çabaları
- ✓ Art niyet

❖ Yatak, tıbbi cihaz ve ilgili branş yokluğu

Hastanelerde yatacak yer yok!

İl Sağlık Müdürü Dr. İsmet Kolomuç, Ordu'daki hastanelerde yaşanan yoğunluk nedeniyle, il dışına sevklerin yaşandığını açıkladı.

Ordu İl Sağlık Müdürlüğü koordinatörlüğünde, il genelinde acil sağlık hizmeti ile ilgili kurum ve kuruluşlar arasındaki koordinasyon ve işbirliği sağlamak üzere kurulan İl Acil Sağlık Hizmetleri Koordinasyon Komisyonu (ASKOM)'nın 2016 yılının ikinci toplantısı, Özel Sevgi Hastanesi'nde yapıldı. Ordu İl Sağlık Müdürü Dr. İsmet Kolomuç başkanlığında yapılan toplantıya, Halk Sağlığı Müdürü Dr. Çetin Gündoğdu, Kamu Hastaneler Birliği Genel Sekreteri Dr. Murat Küçükkoğlu, kamu ve özel hastane yöneticileri katıldı.

2016 yılının ilk üç ayının değerlendirildiği toplantıda, il dışına yapılan sevkler ve çözüm önerileri

YER YOK, NEDEN?

- ✓ Hasta hakları konusundaki hassasiyetin artması
- ✓ Hekim hataları tartışmalarının yaygınlaşması
- ✓ Özellikle ABD’de, tıbbi uygulamalardan kaynaklı hatalar nedeniyle kişi ve kurumlara verilen ağır cezaların olması
- ✓ Sosyal-Hasta yakını baskısı
- ✓ Hastaların tedavileri uzun sürmesi

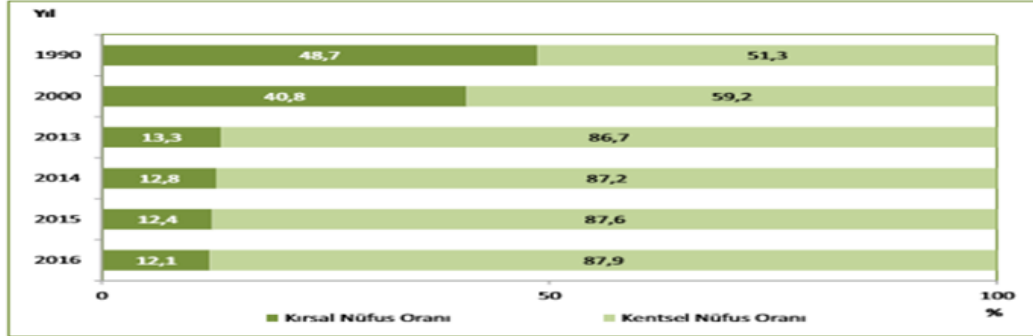
YER YOK, NEDEN?

- ✓ Komplike hasta almak istememe
- ✓ Yatırılan hastalara çok tetkik isteme- tetkik yapılma süresi ve sonucunun geç çıkması
- ✓ Yoğun bakım
- ✓ Sanal yatak fazlalığı
- ✓ ***Gerçekten yatak yok***

YER YOK, NEDEN?

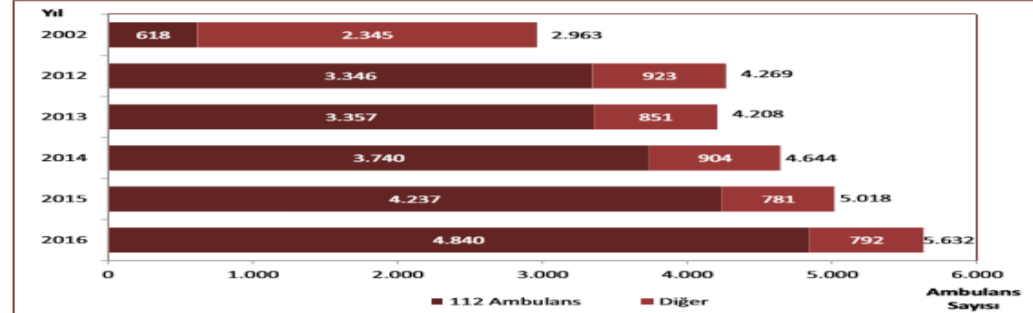
- Hekime ve hastaneye ulaşmak kolay

Şekil 1.3. Yıllara Göre Kırsal ve Kentsel Nüfus Oranları, (%), Türkiye

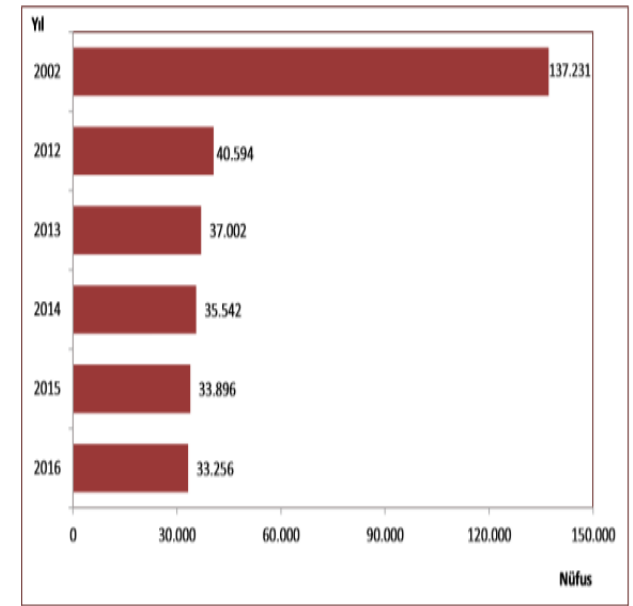
Kaynak: TÜİK

Şekil 7.26. Yıllara Göre Ambulans Sayısı, Sağlık Bakanlığı

Kaynak: Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Şekil 7.24. Yıllara Göre 112 Acil Yardım İstasyonu Başına Düşen Nüfus, Sağlık Bakanlığı

Kaynak: Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- 2016 Sağlık istatistiği yılı

YER YOK, NEDEN?

- Hasta sayısı arttı: Yaşlı nüfus artıyor

Tablo 1.2. Yaş Gruplarına Göre Nüfus, 2000, 2016

Yaş Grubu	2000	2016
0-4	6.584.822	6.459.295
5-9	6.756.617	6.337.444
10-14	6.878.656	6.129.043
15-19	7.209.475	6.623.319
20-24	6.690.146	6.365.723
25-29	5.895.255	6.246.041
30-34	5.009.655	6.310.411
35-39	4.854.387	6.494.333
40-44	4.068.756	5.634.317
45-49	3.368.769	4.748.514
50-54	2.717.349	4.756.244
55-59	2.058.422	3.715.736
60-64	1.829.288	3.342.948
65-69	1.645.517	2.412.537
70-74	1.172.643	1.680.492
75 +	1.064.170	2.558.474
Türkiye	67.803.927	79.814.871

Kaynak: TÜİK

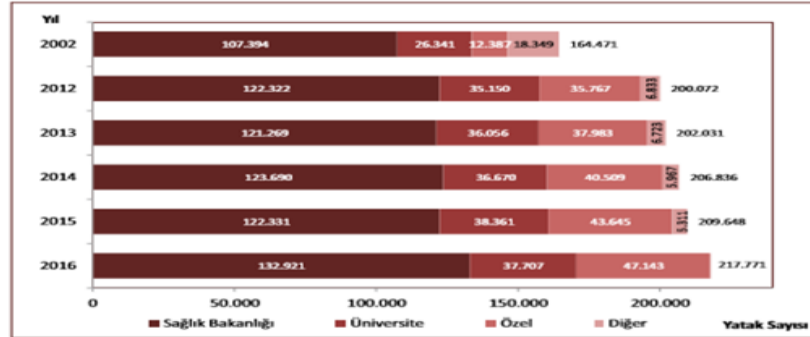
YER YOK, NEDEN?

- Hasta sayısındaki artışa paralel yatak sayısı artmamış

Tablo 7.2. Yıllara ve Sektörlere Göre Hastanelere Müracaat Sayısı, Türkiye

	2002	2009	2010	2011	2012	2013
Sağlık Bakanlığı	109.793.128	228.279.139	235.172.924	254.342.943	260.974.401	277.485.135
Üniversite	8.823.361	19.364.865	20.098.754	24.437.107	27.080.436	29.985.697
Özel	5.697.170	47.618.186	47.712.540	59.069.486	66.582.098	71.341.411
Toplam	124.313.659	295.262.190	302.984.218	337.849.536	354.636.935	378.812.243

Şekil 7.2. Yıllara ve Sektörlere Göre Hastane Yatağı Sayısı, Türkiye

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

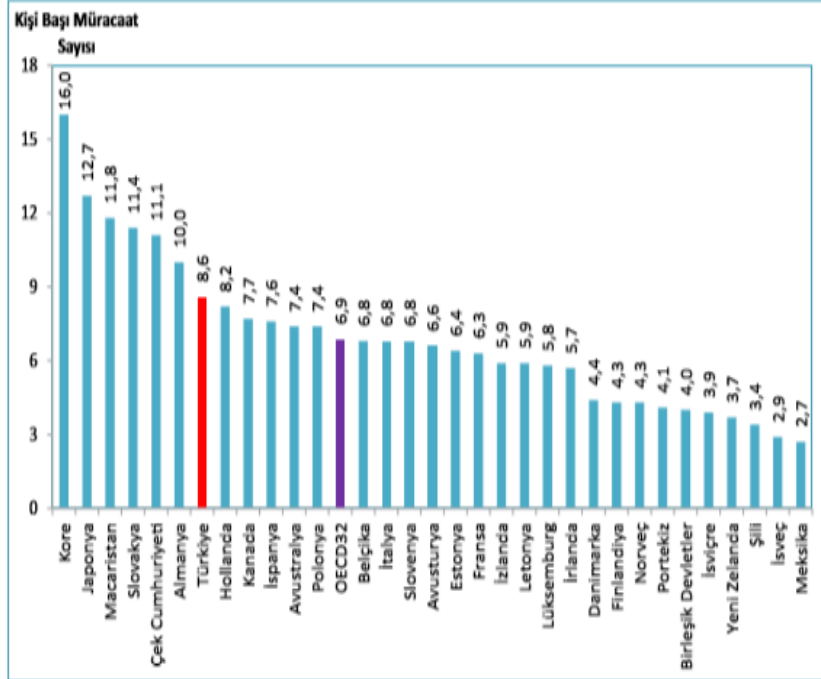
Tablo 8.1. Yıllara ve Kurum Türlerine Göre Toplam Hekime Müracaat Sayısı, Tüm Sektörler, Türkiye

	2002	2012	2013	2014	2015	2016
Sağlık Ocağı	69.103.517	-	-	-	-	-
Aile Hekimliği	-	221.672.029	212.318.024	214.120.750	208.538.951	205.549.931
Verem Savaş Dispanseri	2.012.458	2.143.765	1.815.805	1.643.937	1.495.558	1.374.153
Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi	2.980.481	630.583	536.707	660.056	548.433	525.011
TSM'ler Tarafından Yapılan Diğer Muayeneler	-	10.035.342	4.999.980	2.234.348	3.457.520	8.080.631
Özel Poliklinikler	731.132	655.432	582.265	546.514	523.694	461.013
Birinci Basamak Toplamı	74.827.588	235.137.151	220.252.781	219.205.605	214.564.156	215.990.739
Özel Tıp Merkezleri	9.824.802	32.012.211	31.256.100	28.208.781	26.953.360	22.069.610
Hastaneler	124.313.659	354.636.935	378.812.243	396.577.644	418.581.931	447.648.830
2. ve 3. Basamak Toplamı	134.138.461	386.649.146	410.068.343	424.786.425	445.535.291	469.718.440
Genel Toplam	208.966.049	621.786.297	630.321.124	643.992.030	660.099.447	685.709.179

Kaynak: Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü, Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

YER YOK, NEDEN?

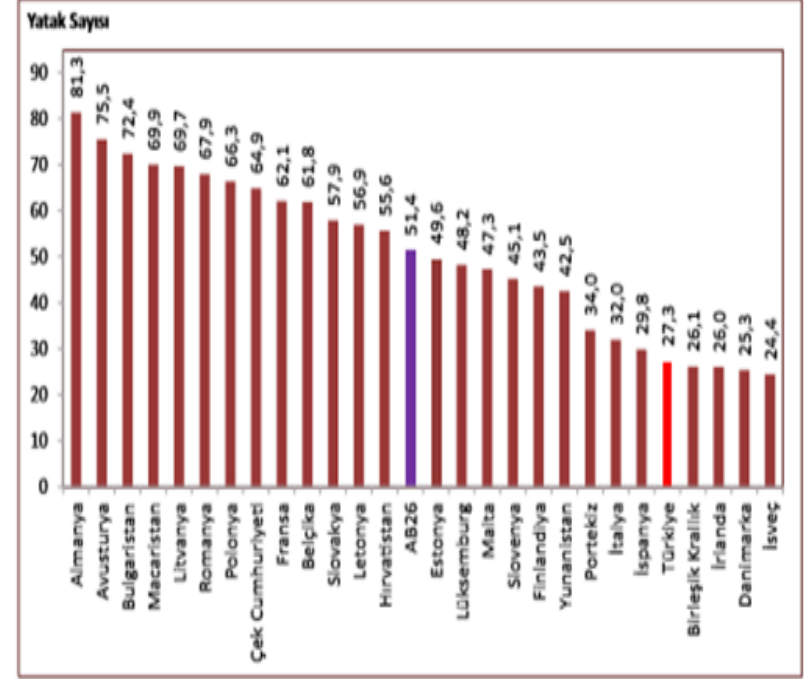
Şekil 8.3. Kişi Başı Hekime Müracaat Sayısının Uluslararası Karşılaştırması, 2015

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, OECD Health Data 2017

Not: Türkiye verisi 2016 yılına aittir.

Şekil 7.8. 10.000 Kişiye Düşen Hastane Yatağı Sayısının Uluslararası Karşılaştırması, 2015

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, EUROSTAT Veritabanı

YER YOK, NEDEN?

- Yatan hasta sayısı

Tablo 8.4. Yıllara ve Sektörlere Göre Yatan Hasta Sayısı, Türkiye

	2002	2012	2013	2014	2015	2016
Sağlık Bakanlığı	4.169.779	6.891.857	7.023.313	7.396.239	7.404.570	7.561.989
Üniversite	781.990	1.601.878	1.630.464	1.737.627	1.891.094	1.842.001
Özel	556.494	3.485.092	3.719.780	3.900.407	4.237.453	4.048.696
Toplam	5.508.263	11.978.827	12.373.557	13.034.273	13.533.117	13.452.686

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

YER YOK, NEDEN?

- Yatılan gün sayısı

Tablo 8.12. Yıllara ve Sektörlere Göre Hastanelerde Yatılan Gün Sayısı, Türkiye

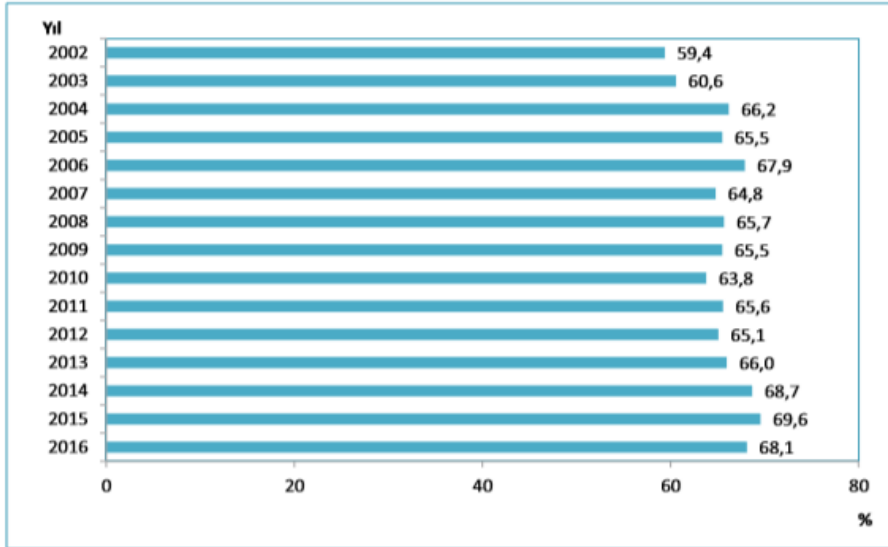
	2002	2012	2013	2014	2015	2016
Sağlık Bakanlığı	23.770.910	29.662.436	30.679.607	32.078.874	32.011.141	33.325.800
Üniversite	6.713.945	9.846.341	9.753.138	10.260.691	10.575.334	10.456.273
Özel	1.730.661	8.001.322	8.247.245	9.521.899	10.649.770	10.368.845
Toplam	32.215.516	47.510.099	48.679.990	51.861.464	53.236.245	54.150.918

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

YER YOK, NEDEN?

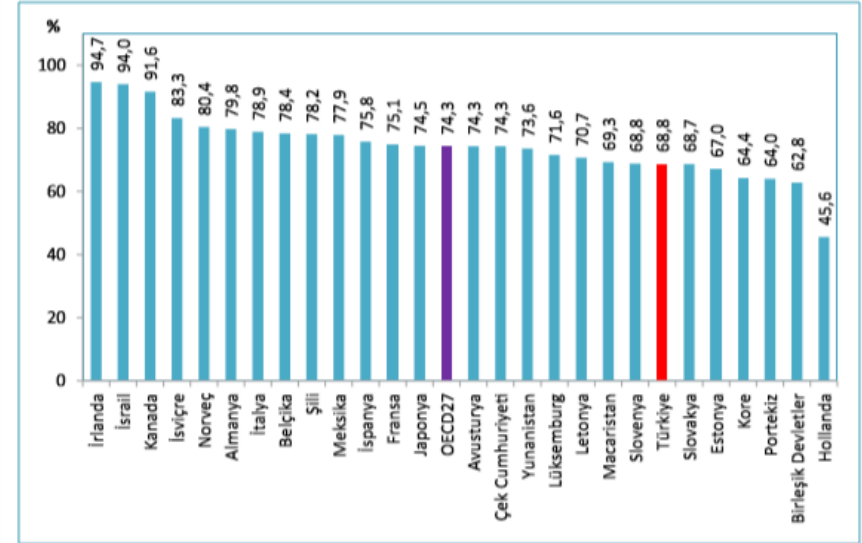
- Yatak doluluk oranı

Şekil 8.14. Yıllara Göre Hastanelerde Yatak Doluluk Oranı, Tüm Sektörler, (%), Türkiye

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Şekil 8.16. Hastanelerde Akut Yatak Doluluk Oranlarının Uluslararası Karşılaştırması, 2015

Kaynak: OECD Health Data 2017

YER YOK, NEDEN?

- ❖ Yatak doluluk oranının düşük görünmesinin sebebi
 - ✓ Sanal yatak fazlalığı
 - ✓ Eğitim ve araştırma hastanesi yapma hedefi nedeniyle devlet hastanelerinin yatak sayısının kağıt üzerinde arttırılması

YER YOK, NEDEN?

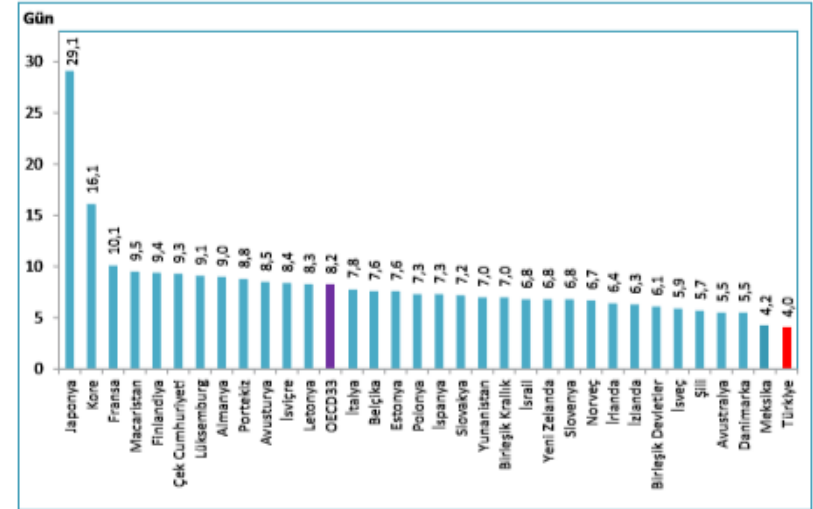
- Ortalama hastane de kalış süresi

Şekil 8.18. Yıllara Göre Hastanelerde Yatan Hasta Ortalama Kalış Günü, Tüm Sektörler, Türkiye

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Şekil 8.20. Hastanelerde Yatan Hasta Ortalama Kalış Günü'nün Uluslararası Karşılaştırması, 2015

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, OECD Health Data 2017

Not: Türkiye verisi 2016 yılına aittir.

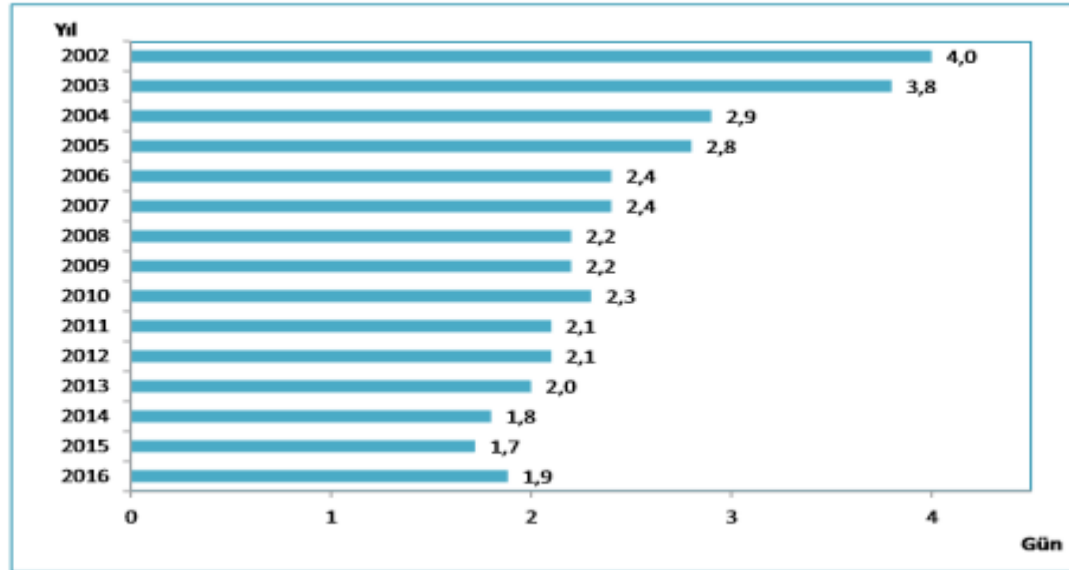
YER YOK, NEDEN?

- ❖ Ortalama hastanede kalış süresi
 - ✓ **Genel Cerrah:** Apendisit 1 günde taburcu olabilir ancak biz 3 günde ancak gönderebiliyoruz
 - ✓ **Ortopedi:** Alt ekstremite vakalarının normalde kalması gerekenden birkaç gün daha fazla kaldığını ifade ettiler

YER YOK, NEDEN?

- Yatak devir aralığı

Şekil 8.25. Yıllara Göre Hastanelerde Yatak Devir Aralığı, (Gün), Tüm Sektörler, Türkiye

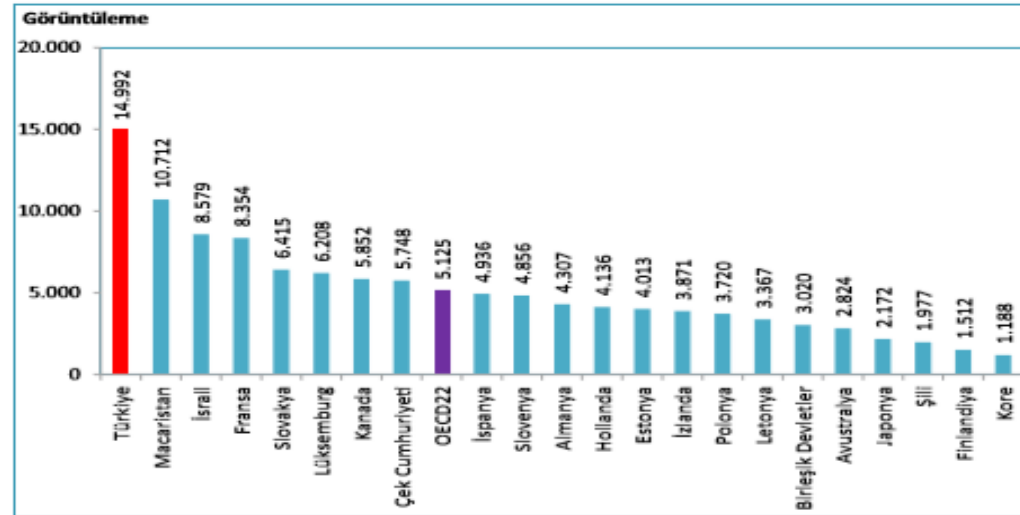

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

YER YOK, NEDEN?

- Kişi başı MR görüntüleme

Şekil 8.30. Yataklı Tedavi Kurumlarında MR Cihazı Başına Düşen Görüntüleme Sayısının Uluslararası Karşılaştırması, 2015

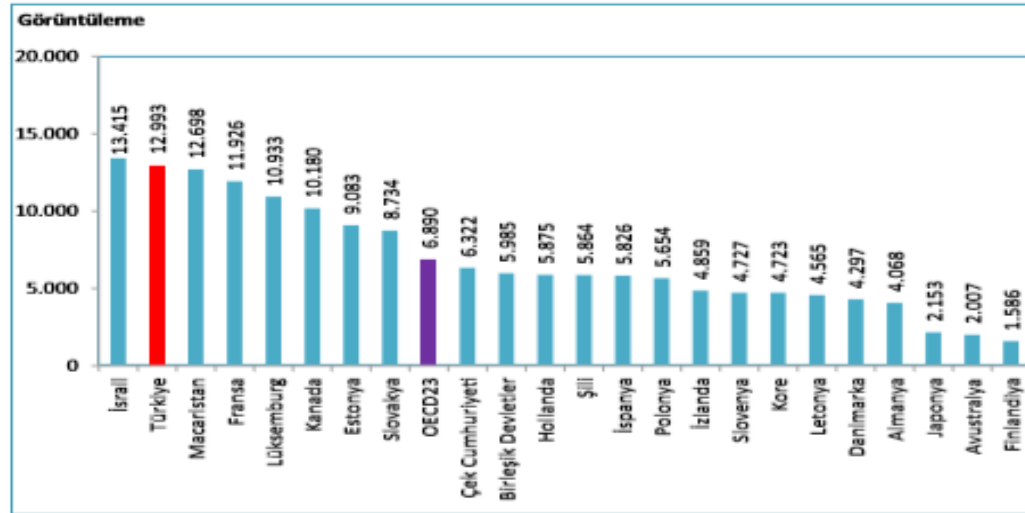
Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, OECD Health Data 2017

Not: Türkiye verisi 2016 yılına aittir.

YER YOK, NEDEN?

- Kişi başı BT görüntüleme

Şekil 8.31. Yataklı Tedavi Kurumlarında BT Cihazı Başına Düşen Görüntüleme Sayısının Uluslararası Karşılaştırması, 2015

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, OECD Health Data 2017

Not: Türkiye verisi 2016 yılına aittir.

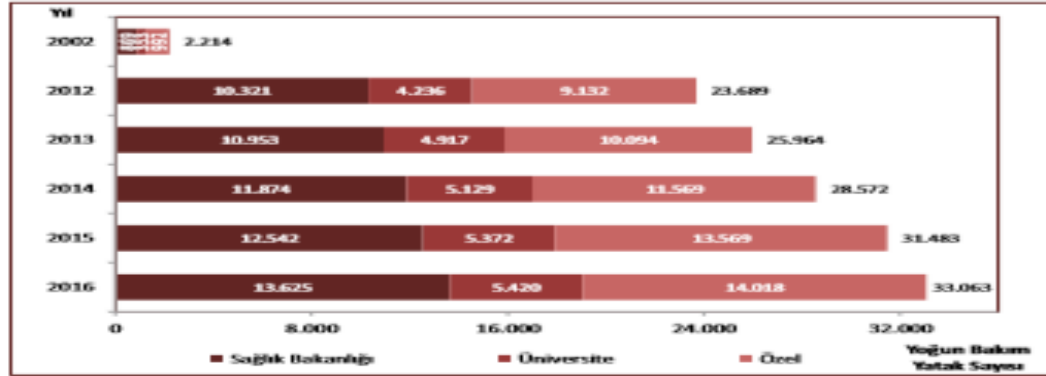
YER YOK, NEDEN?

- Yatan hastalara MR ve BT çekilme oranı ne kadar
- Yatan hastaya istenen MR ve BT ne kadar sürede çekiliyor: aynı gün
- Peki MR ve BT raporlama süresi ne kadar: ortalama 2 gün

YER YOK, NEDEN?

- Yoğun bakım yataklarında artış yeterli gibi görünse de vaka sayısı artmış

Şekil 7.9. Yıllara ve Sektörlere Göre Toplam Yoğun Bakım Yatağı Sayısı, Türkiye

Kaynak: Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

- Sağlık bakanlığı Yoğun Bakım yatış endikasyonlarının doğruluğunu inceleyecek veriler toplamaya çalışıyor